

VILT checkt: Is de Europese veeteelt slechter voor klimaat dan alle auto's?

26 OKTOBER 2020

Dat concludeert Greenpeace in een onderzoek dat recent werd gepubliceerd. De milieuoorganisatie becijferde dat de dierhouderij verantwoordelijk is voor 17 procent van de broeikasgasuitstoot in Europa, meer dan alle personenauto's en bestelbussen samen. VILT legde het onderzoek aan een aantal experts voor en deze plaatsen de nodige kanttekeningen.

Lees meer over: [veehouderij](#) [veeteelt](#) [rundveehouderij](#) [melkvee](#) [uitstoot](#) [klimaat](#)

Greenpeace becijfert over 2018 dat de uitstoot van de Europese veehouderij 703,69 miljoen ton CO₂-equivalenten betrof, bestaande uit een directe uitstoot van 501,58 Mton en een indirecte uitstoot van 222,99 Mton CO₂-equivalenten. Het Europese personenverkeer stootte dat jaar 655.90 Mton CO₂-equivalenten uit, aldus de milieuoorganisatie.

Veerle Van linden, senior onderzoekster Duurzaamheid van Landbouwproductieprocessen bij ILVO, spreekt van een "onderbouwd onderzoek", maar de vergelijking is oneerlijk volgens haar. "Bij de veehouderij heeft Greenpeace de indirecte uitstoot van industriële processen en energieproductie die ingezet zijn bij de dierlijk productie alsook de uitstoot bij de teelt van soja in Zuid-Amerika, meegenomen. Dit heeft het niet gedaan bij het personenverkeer. Daar heeft men alleen de uitstoot in Europa geteld en niet de uitstoot die bij de productie van bijvoorbeeld auto's vrijkomt. Daardoor worden er eigenlijk appels met peren vergeleken."

“ In het onderzoek van Greenpeace worden appels met peren vergeleken

[Veerle Van linden - onderzoekster Duurzaamheid van Landbouwproductieprocessen bij ILVO](#)

Jan Peter Lesschen van de Wageningen Universiteit & Research (WUR) sluit zich hierbij aan. De senior onderzoeker Bodem en Landgebruik vindt de Levenscyclusanalyse (LCA) net als Van linden een goede benadering. Dat is de methode waarbij de complete levensloop van een product, van grondstofwinning tot afvalverwerking, wordt meegenomen in de berekening van de milieuprestatie. De meest volledige methode. "Maar voor een eerlijke vergelijking zou Greenpeace dan ook de LCA het voor verkeer moeten gebruiken", merkt hij op.

Europese uitstoot

Om tot een eerlijke vergelijking te komen, maken beide onderzoekers voor ons een vlugge berekening op basis van de database van Europees Milieuagentschap (EEA), de organisatie waar de Europese lidstaten hun nationale uitstoot per sector aangeven. De Zuid-Amerikaanse uitstoot die aan de productie van sojaschroot wordt toegerekend, is hierin dus niet meegenomen. En deze heeft een aanzienlijk aandeel in de LCA-benadering.

Als we kijken naar de uitstoot in Europa alleen, komt Lesschen voor de gehele landbouw uit op een totale emissie van 435 Mton CO₂-equivalenten. Ruim de helft hiervan is afkomstig van de methaanuitstoot van herkauwers en de mestopslag van varkens en rundvee. Daarnaast vindt er ook emissie plaats bij de teelt van voergewassen, wat de belangrijkste akkerbouwgewassen zijn. "Hier bovenop komt nog een deel energie-emissies op de boerderij zelf. Dit is niet uit de statistiek af te leiden, maar deze schat ik op 50 Mton", vult Lesschen aan. Hij komt al met al op een uitstoot van 485 Mton CO₂-equivalenten voor de Europese landbouw in zijn geheel.

ILVO-onderzoekster Van linden komt tot een soortgelijke berekening, maar benadrukt dat dit een uiterste bovengrens is. Het gerapporteerde cijfer voor emissies uit landbouwbodems maakt geen onderscheid tussen akkerland voor veevoederproductie of akkerland met productie voor menselijke consumptie. Bijgevolg is de zo berekende uitstoot in de landbouw niet volledig toe te schrijven aan de dierlijke productie.

Conclusie Greenpeace onjuist

Op basis van de berekeningen van 'onze' onderzoekers komen we uit op een aandeel van de landbouw in de totale Europese broeikasgasuitstoot (4226 Mton CO₂-equivalenten volgens Greenpeace) van 11,5 procent. Het autoverkeer neemt daarentegen 15,5 procent van de Europese uitstoot voor haar rekening. Op basis hiervan kunnen we stellen dat de stelling van Greenpeace niet waar is. Het zijn de personenauto's en bestelbussen die meer broeikasgassen uitstoten.

0

aandeel van de landbouw in de totale Europese
broeikasgasuitstoot

0

aandeel van het autoverkeer in de totale Europese
broeikasgasuitstoot

Deze conclusie lijkt bevestigd te worden door de Belgische cijfers. De Vlaamse Milieumaatschappij, die de EEA van statistiek voorziet voor de Vlaamse situatie, laat ons weten dat de broeikasgasemissie van landbouw in Vlaanderen 7,6 Mton CO₂-equivalenten bedraagt, oftewel 9,8 procent van de totale broeikasgasemissie in Vlaanderen. Veeteelt stoot de meeste broeikasgassen uit, maar ligt mogelijk onder de 9 procent. Het personenverkeer genereert daarentegen 10,3 Mton CO₂-equivalenten oftewel 13,4 procent van de totale broeikasgas-uitstoot in Vlaanderen.

Toch mag de Vlaamse situatie niet als spiegelbeeld van Europa gezien worden. Experts wijzen erop dat de verhouding in andere Europese gebieden radicaal anders kan liggen. Vlaanderen kent een relatief lage uitstoot van broeikasgassen per liter melk als we alleen naar het rundvee kijken, maar heeft daarentegen verhoudingsgewijs wel een grote veestapel.

Mondiale uitstoot

Als we de Europese uitstoot loslaten en kijken naar de mondiale situatie, dan nemen landbouw, visserij en bosbouw 18,4 procent voor hun rekening (Gegevens van Ourworldindata voor 2016 op basis van data van ClimateWatch en de World Resource Institute). Van linden vertelt dat de ontbossing in Zuid-Amerika om akkerbouw voor sojateelt te creëren, relatief een groot aandeel in de broeikasgas statistieken heeft. "Oerwoud neemt veel koolstof op en bij verbranding komt dit allemaal vrij."

Jan Peter Lesschen, die zich in grove lijnen kan vinden in de LCA berekeningen van Greenpeace, benadrukt dat er behoorlijk wat discussie bestaat over hoeveel van de emissie die vrijkomt bij ontbossing aan de landbouwsector toegerekend kan worden. "Het totaal is misschien iets minder, maar wel ongeveer in de orde grootte die Greenpeace noemt", oordeelt hij over het totaalcijfer.

Een andere specialist die wij over dit onderwerp spraken, sluit zich hier bij aan. "De ketenaanpak is complex en geeft altijd stof tot discussie", aldus Frits van der Schans van het Nederlandse Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM). "Wat reken je allemaal tot de indirecte uitstoot van de dierhouderij? De productie van veevoer wordt algemeen meegerekend, maar wat doe je met de stal waar de dieren in staan. Moet je de bouw en de productie van de bouwmaterialen ook meerekenen? En als je naar de supermarkt rijdt om melk en vlees te halen, hoort dit bij de keten van veeteelt of niet?"

“ Uiteindelijk zijn het de mensen die door te consumeren de uitstoot veroorzaken. De veehouderij bestaat niet voor zichzelf maar voor de voedselproductie

Frits van der Schans - Nederlandse Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM).

De Nederlander stelt dat de studie over broeikasgasemissies aan constante verandering onderhevig is. “Bij de berekening van broeikasgasemissie wordt er gewerkt met CO2-equivalenten, waarbij methaan en lachgas met een factor van respectievelijk 25 en 300 vermenigvuldigd worden omdat zij meer impact hebben dan CO2. Deze vermenigvuldigingsfactor verandert elke paar jaar doordat men tot nieuwe inzichten komt”, geeft hij als voorbeeld.

Om terug te komen op onze factcheck: Is de Europese veeteelt slechter voor klimaat dan alle auto's tezamen? “De vergelijking is niet eerlijk”, zeggen onze experts. En een grove berekening laat zien dat het tegenovergestelde waarschijnlijker is. Voor Van der Schans is de vergelijking eigenlijk ook helemaal niet zo relevant. “Uiteindelijk zijn het de mensen die door te consumeren de uitstoot veroorzaken”, zegt hij. “De veehouderij bestaat niet voor zichzelf maar voor de voedselproductie”, besluit hij.

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 02 552 81 91

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>